

Ἐπὶ τῇ 25ετίᾳ ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως
τοῦ ἀειμνήστον Γέροντος
Φιλοθέου Ζερβάκου
(†1980)

Κείμενον Σ'

Τελεία πνευματικὴ πληροφορία:

**«Θέλημα Θεοῦ εἶναι νὰ ἀποβάλῃ ἡ Ἑλλαδικὴ
Ἐκκλησία τὸ Παπικὸν Νέον Ἔορτολόγιον»**

A'.

[1968]

«...Ταῦτα βλέπων καὶ λυπούμενος διὰ τὴν ἀξιοθρήνητον ταύτην κατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν πολλὴν ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν, ἢντιν εἶδον ἐν ταῖς πόλεσιν, ἐμάκρυνα φυγαδεύων καὶ πύλισθην ἐν τῇ ἐρήμῳ.

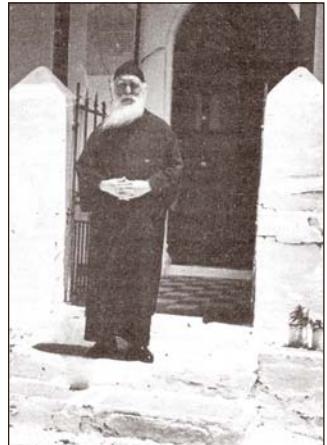
Ἀνῆλθον εἰς τὴν ἀγίαν Κορυφὴν τοῦ ὄφους Προφήτου Ἡλιοῦ εἰς τὸν πάνσεπτον Ναὸν τῶν Ἁγίων Πάντων [κατὰ τὴν ὁμώνυμον Κυριακὴν τοῦ 1968], διὰ νὰ παρακαλέσω τὸν πανάγαθον Θεὸν καὶ φιλανθρωπότατον Οὐρανίον Πατέρα νὰ σώσῃ καὶ ἐμὲ τὸν ἔλαχιστον ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς φοβερᾶς καταιγίδος, ἢ ὅποια ἀπειλεῖ ὀλεθρον καὶ ἀφανισμόν...

Ἐπικαμψθεὶς ταῖς ἰκεσίαις τῆς Παναχράντου Μπτρὸς Αὔτοῦ, τῶν Ἁγίων Πάντων καὶ τῶν ἐκλεκτῶν Αὔτοῦ καὶ πιστῶν δούλων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, τῶν συγκροτούντων τὴν ἐπὶ γῆς στρατευομένην Ἐκκλησίαν, ἀπεκάλυψεν ἐμοὶ τῷ ἀμαρτωλῷ καὶ ἔλαχιστῳ καὶ εὔτελεστάτῳ τὸ θέλημα Αὔτοῦ τὸ Ἅγιον, μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ μὴ τὸ κρύψω, ἀλλὰ νὰ τὸ φανερώσω εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ

πρῶτον εἰς τὸν Ὑμετέραν Σεβαστὴν Ἀγίαν Ιερὰν Σύνοδον, καὶ δι’ Ὑμῶν εἰς τοὺς λοιποὺς Σεβαστοὺς Ἀρχιερεῖς, Ἐπισκόπους καὶ Ποιμένας, οὓς ὁ Κύριος κατέστησε, φροντίζειν, ποιμάνειν καὶ φυλάττειν τὰ λογικὰ Αὐτοῦ πρόβατα, ὑπὲρ τῶν ὅποιων τὸ Αἷμα Αὐτοῦ τὸ τίμιον ἐξέχεεν...

Θέλημα Θεοῦ εἶναι νὰ ἀποθάλῃ ἡ Ἑλλαδικὴ Ἔκκλησία τὸ Παπικὸν Νέον Ἔφετολόγιον, τὸ ὅποιον εἰσῆγαγεν ἀντικανονικῶς, αὐθαιρέτως καὶ παρανόμως ὁ Οἰκουμενικὸς πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης¹ καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ Παλαιόν, διότι εἶναι μεγάλη ἀμαρτία νὰ καταφρονῶμεν 318 Θεοφόρους Ἅγίους Πατέρας σπημειοφόρους, θαυματουργούς, θεοσόφους, οἵ ὅποιοι ἐθέσπισαν τὸν Ἐορτὸν τοῦ Πάσχα καὶ ὥρισαν νὰ μένῃ ἀσάλευτος, καὶ τὸν ὅποιαν Παράδοσιν ἐκύρωσαν ἐξ Ἁγιαὶ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, ἀπασαι αἱ Τοπικαὶ παλαιαὶ καὶ νέαι ἐπὶ 1.600 περίπου ἔτη, ἐψύλαξαν μυριάδες Ἅγίων καὶ δισεκατομμύρια πιστῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν, καὶ ὅχι νὰ ἀσπασθῶμεν τὸν παράδοσιν τοῦ ἀντιχρίστου Πάπα, τοῦ πάσας τὰς Ἀποστολικὰς καὶ Πατρικὰς Παραδόσεις καταργύσαντος καὶ κηρύξαντος ἐαυτὸν ἀλάθητον, καὶ ἐνὸς ἀλλοτριοεπισκόπου Πατριάρχου Μελετίου Μεταξάκη, μασόνου², τοῦ μὴ εἰσελθόντος διὰ τῆς θύρας, ἀλλ’ ἀλλαχόθεν, διὰ τῆς πολιτικῆς, εἰς τὸν αὐλὴν τῶν προβάτων. “Ο δὲ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, ἀλλ’ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶ καὶ λπστῆς... ἀλλοτριώ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων τὸν φωνὴν” (Ιωάν. ἰ' 1-5)...

Ὑπερευχαριστῷ τὸν Πανυπεράγαθον Θεὸν καὶ Πατέρα τὸν ἐν τοῖς Οὐρανοῖς, ὅτι ἡξίωσεν ἐμὲ τὸν ἐλάχιστον καὶ ἐσχατον ἐν τοῖς δουύλοις Του νὰ ἀναγγείλω τῇ Σεβαστῇ μοι καὶ Ιερᾷ Συνόδῳ, καὶ δι’ Αὐτῆς πᾶσι τοῖς Ἀρχιερεῦσι τῆς Ἅγιας Ὁρθοδόξου Ἔκκλησίας, τὸ θέλημα Αὐτοῦ τὸ ἀγαθόν, τὸ ἄγιον, τὸ τέλειον καὶ σωτῆριον· ἡ δὲ φύλαξις καὶ τήρησις τοῦ ὅποιου θὰ φυγαδεύσῃ μακρὰν τὸν διαιρέσιν, τὰ σχίσματα, τὰς φιλονικίας, τὰ σκάνδαλα, τὰς ἔχθρας, τὰς διχονοίας, τὸν ὑπεροφάνειαν, τὸν θυμόν, τὰς ἀκα-

‘Ο Όσιώτατος Γέρων Φιλόθεος Ζερβάκος εἰς τὸ Ησυχαστήριον τῶν Ἅγιων Πάντων, τὴν 7.7.1969.

ταστασίας, τὰς θλίψεις, καὶ ἀντ' αὐτῶν θὰ φέρῃ τὴν εἰρήνην, τὴν ἀγάπην, τὴν χαράν, τὴν ἔνωσιν. Θὰ χαροποιήσῃ τὸν Φιλανθρωπότατον Θεὸν καὶ Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς Οὐρανοῖς, τὴν εὐσπλαγχνικωτάτην Παναγίαν Μητέρα Αὐτοῦ, πάσας τὰς Ἀγγελικὰς Δυνάμεις, πάντας τοὺς Ἁγίους καὶ πάντας τοὺς ἐκλεκτοὺς δούλους Αὐτοῦ καὶ καλοὺς στρατιώτας, τοὺς ἀγωνιζομένους ἐν τῇ ἐπιγείῳ στρατευομένῃ Ἑκκλησίᾳ.

Τοιουτοτρόπως, πάλιν ἡ Ἑκκλησία θὰ γίνῃ Μία, ώς ᾧτο πρὸ 50ετίας. Μία, μὲ μίαν Πίστιν, μὲ ἐν Βάπτισμα, μὲ ἐν Ἡμερολόγιον, οὐχὶ μὲ δύο, διότι ἡ τῶν νεομερολογιῶν Ἑκκλησία ἀκολουθεῖ δύο, Παλαιὸν καὶ Νέον. Μὲ τὸ Παλαιὸν ἔορτάζει τὰς κινητὰς Εορτὰς καὶ μὲ τὸ Νέον τὰς ἀκινήτους. Παραδέχεται, δηλαδή, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη, ἐτάφη, ἀνέστη, ἀνελήφθη μὲ τὸ Παλαιόν, καὶ ἐγεννήθη, περιετμήθη, ἐβαπτίσθη καὶ μετεμορφώθη μὲ τὸ Νέον. Ὄποια ἀταξία!

Όταν ἡ Τερὰ Σύνοδος ἀποβάλῃ τὸ παρανόμως εἰσαχθὲν Παπικὸν Νέον Ἡμερολόγιον καὶ νομίμως ἐπαναφέρῃ τὸ Παλαιόν, δλαι αἱ ἀταξίαι θὰ ἐκλείψουν ἀπὸ τοὺς νεομερολογίτας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐνίους παλαιομερολογίτας, οἵ ὄποιοι ἐκ φανατισμοῦ καὶ ἐκ ζῆλου οὐ κατ’ ἐπίγνωσιν ἐξετράπησαν εἰς ἀκρότητας καὶ διπρέθησαν ἐξ αἰτίας τῆς ἀντικανονικῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Παπικοῦ Ἡμερολογίου ὑπὸ τοῦ καινοτόμου πατριάρχου Μελετίου Μεταξάκη¹. Όλα, λέγω, θὰ ἐκλείψουν καὶ ὅλοι, παλαιομερολογίται καὶ νεομερολογίται πάνωμένοι θὰ λέγωνται Χριστιανοὶ Ὁρθόδοξοι...

Ἐν περιπτώσει, κατὰ τὴν ὄποιαν ἡ Πολιτεία παρεμβάλλει κώλυμα διὰ τὴν νόμιμον καὶ κανονικὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Παλαιοῦ Ἡμερολογίου, ἡ Πολιτεία δύναται διὰ τὰς μετὰ τῶν ξένων Ἐθνῶν συναλλαγάς, ἐμπόρια, ἀλληλογραφίας, νὰ ἔχῃ ἐν χρήσει τὸ Νέον. Άλλ’ ἡ Ἑκκλησία ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἐν χρήσει διὰ τὸ Πασχάλιον καὶ Εορτολόγιον τὸ Παλαιὸν Ἡμερολόγιον, τὸ ὄποιον μᾶς παρέδωκαν οἱ 318 Θεοφόροι Πατέρες, οἵ τὴν Α΄ Ἁγίαν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον συγκροτήσαντες, καὶ τὸ ὄποιον ἀπασαι αἱ Ἅγιαι Οἰκουμενικαὶ καὶ Τοπικαὶ Σύνοδοι ἐπεκύρωσαν καὶ ἀπασαι αἱ Ὁρθόδοξοι Ἑκκλησίαι ἐπὶ 1.600 περίου ἔτη ἐφύλαξαν.

Ως ἡμέρα κατάλληλος διὰ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ Παλαιοῦ Εορτολογίου εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλλαδικὴν Ἑκκλησίαν θεωρῶ τὴν ἔβδομην μετὰ τὸ Πάσχα Κυριακήν, Εορτὴν τῶν 318 Θεοφόρων

Πατέρων τῶν τὴν Α΄ Ἀγίαν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον συγκροτησάντων, παρὰ τῶν ὁποίων παρελάθομεν καὶ ἐδιδάχθημεν τὴν Ὁρθόδοξον ἀληθινὴν Πίστιν, Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, ἐν ἄγιον Βάπτισμα καὶ ἐν Ἡμερολόγιον, τὸ Παλαιόν.

Αὕτη ἡ ἀγία ἡμέρα, ἐὰν θελήσῃ ἡ Σεβαστὴ καὶ Ἀγία Τερά Σύνοδος, νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ Παλαιὸν Ἐορτολόγιον, πρέπει νὰ ἐօρτασθῇ ὡς ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας διὰ τὴν Ἀναστάλωσιν τῶν σεπτῶν ἱερῶν ἀγίων Εἰκόνων.

Θὰ χαρῇ ἅπασα ἡ ἐπὶ γῆς στρατευομένη Ἐκκλησία. Ἀπασα ἡ ἐν Οὐρανοῖς θριαμβεύουσα Ἐκκλησία, Προφῆται, Ἀπόστολοι, Διδάσκαλοι, Μάρτυρες, Ὄμολογοιταί, Ὅσιοι καὶ Δίκαιοι, οἱ θεηγόροι ὄπλῖται, οἱ ἀστέρες οἱ πολύφωτοι τοῦ νοπτοῦ στερεώματος, τὰ μυρίπνοα ἀνθη τοῦ Παραδείσου, τὰ πάγχρυσα στόματα τοῦ Λόγου, σύν τούτοις δὲ οἱ 318 Θεοφόροι Πατέρες, Νικαίας τὸ καύχημα, Οἰκουμένης ἀγλαΐσμα. Θὰ χαροῦν αἱ στρατιαὶ τῶν Ἀγγέλων, θὰ χαρῇ ἡ πανύμνητος καὶ ὑπερένδοξος καὶ ἀληθῶς Μάτηρ τοῦ Θεοῦ, ἡ Βασίλισσα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Θὰ χαρῇ αὐτὴ Αὕτη ἡ Ἀγία Τριάς, Πατέρ, Υἱὸς καὶ Ἀγιον Πνεῦμα, τὴν ὁποίαν οἱ 318 Θεοφόροι Πατέρες ἡμᾶς, θείως καὶ Ἀγίω Πνεύματι φωτισθέντες ἐδίδαξαν ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς πιστοὺς καὶ Ὁρθοδόξους Χριστανούς, πιστεύειν, τιμᾶν, εὐλογεῖν, εὐχαριστεῖν, προσκυνεῖν, ὑμνεῖν καὶ λατρεύειν...

Εὔελπιστῶν, ὅτι ἡ Σεβαστὴ Τερά Σύνοδος διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ θὰ φέρῃ τὴν ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ἀγάπην, τὴν ὁμόνοιαν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν χαράν,

Διατελῶ μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ
Ο τῆς Τερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Λογγοθάρδας Καθηγούμενος
† Αρχιμανδρίτης Φιλόθεος Ζερβάκος»³.

B'.

Ἐν Πάρῳ
τῇ 6/19η Ιουνίου 1968

«Ἐγὼ δὲν ἔπαισα ἀπ' ἀρχῆς νὰ διαμαρτύρωμαι εἰς Πατριάρχας, Αρχιερεῖς, Βασιλεῖς, Πρωθυπουργούς, καὶ νὰ λέγω καὶ νὰ γράφω ὅτι, ἐπειδὴ κακῶς ἐγένετο ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Ὁρόδοξον Ἐκ-

κλησίαν τῆς Ἑλλάδος τοῦ Νέου Παπικοῦ Ἔορτολογίου, διότι καταργεῖ ἐνίστε καὶ Νηστείαν τῶν Ἅγίων Ἀποστόλων, ἔφερεν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας, ἔσχισεν Αὐτόν, κατεδικάσθη δὶς ὑπὸ Ὁρθοδόξων Ἅγίων Συνόδων, δέον νὰ ἐκβληθῇ καὶ νὰ εἰσαχθῇ τὸ Παλαιόν, τὸ Ὁρθόδοξον. Ἄλλ' αἱ διαμαρτυρίαι μου ἐγένοντο εἰς ὅτα κωφῶν.

Ἡναγκάσθην τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν [Ιούνιος 1968], δτε ἀνῆλθον εἰς τὴν ἄγιαν κορυφὴν τῶν Ἅγίων Πάντων καὶ τοῦ Προφήτου Ἡλίου [καὶ ἐγονυπέτησα] ἔμπροσθεν τῆς πανσέπτου εἰκόνος αὐτῶν, μετὰ δακρύων ἐζῆτησα παρ' αὐτῶν, νά μοι ἀποκαλύψουν, ποῖον Ἔορτολόγιον ὄφείλω κάγῳ ὁ ἐλάχιστος καὶ οἱ ἀδελφοί μου τὰ πνευματικά μου τέκνα, καὶ πάντες οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ νὰ ἀκολουθῶμεν...

Πρὶν ἔτι τελειώσω τὴν οἰκτρὰν ταπεινήν μου δέποιν, ἥκουσα φωνῆς ἔνδοθέν μοι λεγούσης, τὸ Παλαιὸν Ἔορτολόγιον νὰ ἀκολουθήσετε, τὸ ὅποιον σᾶς παρέδωκαν οἱ τὰς Ἐπτὰ Ἅγιας Οἰκουμενικὰς Συνόδους συγκροτίσαντες καὶ τὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν στηρίζαντες θεοφόροι Πατέρες, καὶ οὐχὶ τὸ Νέον τῶν Παπῶν τῆς Δύσεως, τῶν τὴν Μίαν Ἅγιαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν σχισάντων καὶ τὰς ἀποστολικὰς καὶ πατρικὰς Παραδόσεις καταφρονπούντων.

Τοιαύτην συγκίνησιν, τοιαύτην χαράν, τοιαύτην ἐλπίδα, τοιαύτην ἀνδρείαν καὶ μεγαλοψυχίαν ἥσθανθην τὴν στιγμὴν ἐκείνην, οἵαν σπανίας στιγμὰς ἥσθανθην εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν ἐν ὕρᾳ προσευχῆς. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐσπέραν τῶν Ἅγίων Πάντων, τὸ Παπικὸν Ἔορτολόγιον... ὡς ξένον καὶ ἀλλότριον καὶ ὡς ἀντικανονικῶς, κακῶς καὶ παρανόμως εἰσαχθέν, οὐδέποτε ἐδέχθην...

Οἱερὸς Ναὸς τῶν Ἅγίων Πάντων, εἰς τὴν ύψηλοτέραν κορυφὴν τῆς Πάρου (ύψομετρον 700 μ.). Ἐκτίσθη κατὰ τὸ ἔτος 1930, τῇ φροντίδι τοῦ Ὀσιωτάτου Γέροντος Φιλοθέου Ζερβάκου καὶ τῇ βοηθείᾳ τῶν Ἀδελφῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Λογγιοβάρδας, ὡς καὶ πνευματικῶν αὐτοῦ τέκνων. Ἡτο τὸ Ησυχαστήριον τοῦ Γέροντος.

Απὸ τὴν Ἱερὰν ἐκείνην στιγμὴν ἀστραπαίως φέχετο (ἔχει φύγει, ἐκλείψει) ἐκ τοῦ νοός μου, τῆς διανοίας, τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας μου, τὸ Νέον Ἑορτολόγιον καὶ ἀκολουθῶ τὸ Πάτριον Ὁρθόδοξον Ἑορτολόγιον, τὸ Παλαιόν, ἐν ᾧ ἐγεννήθην, ἐβαπτίσθην, πυξήθην, γέγονα ἀνήρ, πρεσβύτης... καὶ θὰ τελευτήσω, εὐχαριστῶν, ὑμνῶν, δοξάζων, εὐλογῶν τὸν παντοδύναμον Θεόν, “Οστις οὐκ ἀφῆκε με πεσεῖν εἰς πλάνην, ἢ ἐκκλίνειν ἀριστερὰ ἢ δεξιά, ἀλλὰ τὴν μέσην καὶ βασιλικὴν καὶ τὴν τῆς μετανοίας καὶ τῶν θείων Πατέρων δόδον»⁴.

Γ'.

[1968]

«Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην [Κυριακὴ Ἀγίων Πάντων 1968] ἀκολουθῶ τὸ Πατροπαράδοτον καὶ θὰ τὸ ἀκολουθῶ ἄχρι θανάτου. Δὲν πιστεύω, οὕτε ἐλπίζω, ὅτι θὰ μὲ σώσῃ μόνον τὸ Ἑορτολόγιον, ἐὰν δὲν ἔχω καὶ ἔργα καλά. Ἀλλὰ καὶ πιστεύω ὅτι, ὅστις καταφρονεῖ τὰς ἀποστολικὰς καὶ πατρικὰς Παραδόσεις, δὲν ἔξαιρεται, οὕτε ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὰ ἀναθέματα, ποὺ ὁρίζουν οἱ ἄγιοι Πατέρες.

Οἱ πατέρες καὶ οἱ ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς εἶναι ἐλεύθεροι, νὰ ἀκολουθήσουν ὅποιον θέλουν, δὲν τοὺς βιάζω, ὅπως καὶ ἐκεῖνοι καὶ ἡ ὑμετέρα Σεβασμιότης δὲν δύναται νὰ μὲ βιάσῃ. Εἰς τὸ ζήτημα τῆς συνειδήσεως δὲν πρέπει νὰ βιάζῃ τίς τινα. “Οποιος δὲ μὲ βιάσῃ, δὲν θὰ τὸν ἀκούσω, θὰ προτιμήσω ἀκόμη καὶ θάνατον. Διὰ νὰ μὴ συγχίζω τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐκεῖνοι ἔμε, ἐπειδὴ δοῦλον Θεοῦ οὐ δεῖ μάχεσθαι, καὶ ἐπειδὴ ἔχω πάθει ἐξ ὑπερκοπώσεως, πρόσθετος καὶ γήρατος, ἔχω δὲ ἀνάγκην ἀπολύτου ἀναπαύσεως, θὰ ἀνέλθω εἰς τὸ Ἡσυχαστήριόν μου τοὺς Ἀγίους Πάντας καὶ τὸν Προφήτην Ἡλίαν, διὰ νὰ ἀναπαυθῶ ὀλίγας ἡμέρας καὶ παραδώσω τὸ πνεῦμά μου...

‘Ο πρὸ δὲ λίγου μεταστὰς ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος [Β', Χατζόπαταύρου, † 1968] πολλάκις μοι εἴχεν εἴπει, ὅτι δὲν θὰ ἀποθάνω εὐχαριστημένος, ἐὰν δὲν θὰ ἐπαναφέρω τὸ Παλαιὸν Ἑορτολόγιον. Τὴν προπαραμονὴν τῆς 21ης Απριλίου [1967] τῆς ἐπαναστάσεως, ὅταν τὸν ἐπεσκέψθην, χαριέντως μοι εἴπεν: “Χρυσόστομος εἰσῆγαγε τὸ Νέον Ἑορτολόγιον, Χρυσόστομος θὰ

τὸ ἐκβάλη”. Άλλὰ τὸν μεθεπομέννην τὸν ἔξεβαλον ἀκουσίως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ ἀπέθανε, μὴ προφθάσας [ἴνα πραγματοποίησῃ τὸ ποθούμενον] »⁵.

Ο τῆς Ιερᾶς Κοινοβιακῆς Μονῆς Λογγοθάρδας Καθηγούμενος
† Αρχιμανδρίτης Φιλόθεος Ζερβάκος

1. Διὰ τοῦ «εἰσήγαγεν», ό ‘Οσιώτατος Γέρων ἐννοεῖ τὴν ἀπόφασιν εἰσαγωγῆς/ ἐφαρμογῆς τοῦ Νέου Ἡμερολογίου ὑπὸ τοῦ λεγομένου *Πανορθοδόξου Συνεδρίου* τῆς Κωνσταντινουπόλεως (10.5 - 8.6.1923), προεδρεύοντος τοῦ πατριάρχου **Μελετίου Μεταξάκη**, ό όποιος τὴν **10.7.1923**, πιεζόμενος ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ‘Αγιον Ὄρος καὶ τὴν **20.9.1923** παρηγέθη τοῦ Θρόνου. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀλλαγῆς, ἡ όποια εἶχε χαρακτηρισθῇ ώς «διόρθωσις τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου», ἐπραγματοποιήθη τελικῶς τὸ 1924, ὅταν πατριάρχης ἦτο ὁ **Γρηγόριος Ζ'** (Ζερβουδάκης, Δεκ. 1923- Νοέμ. 1924).
2. Βλ. τὸ ἄρθρον μας: [*«Ο οἰκουμενικὸς πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης \(1871-1935\): α\) ὁ Μασῶνος, β\) ὁ Νεωτεριστής, γ\) ὁ Οἰκουμενιστής»*](#), περιοδ. «Ορθόδοξος Ενστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 18-21/Ιανουάριος-Δεκέμβριος 1990, σελ. 148-159.
3. **Στυλιανοῦ Ν. Κεμεντζετζίδη** (ἐπιμ.), ‘Ο Γέρων Φιλόθεος Ζερβάκος – Ο Ούρανοδρόμος Όδοιπόρος, 1884-1980, τ. Β΄, σελ. 149-155, «Υπόμνημα πρὸς τὴν Σεβαστὴν καὶ Ἅγιαν Ιερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παροναξίας κ. Ἐπιφανίου», ἐκδόσεις «Ορθόδοξος Κυψέλη», Θεσσαλονίκη 1988. Ἐπιμέλ. ἡμετ.
4. Παρὰ **Άριστοτέλη Δ. Δελήμπαση**, Πάσχα Κυρίου, σελ. 746-747, «Πρὸς Μητροπολίτην τῆς ἐν καινοτομίᾳ Ιεραρχίας τῆς Ἑλλάδος», Ἀθῆναι 1985.
5. Παρὰ **Άριστοτέλη Δ. Δελήμπαση**, αὐτόθι, σελ. 747-748, «Ἐπιστολὴ πρὸς Μητροπολίτην Παροναξίας».